

BELEIDSPLAN ONDERSTEUNING

JANUARI 2017

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	3
2. Visie en missie van Lentiz Dalton.....	4
Visie Lentiz Onderwijsgroep	4
3. Visie op zorg	5
Team	5
Leerlingbegeleiding	5
Ondersteuningstructuur	5
4. Ondersteuning: huidige situatie.....	6
Beschrijving van de kenmerken binnen de organisatie.....	6
Beschrijving van de huidige stand van zaken ten aanzien van de ondersteuning.....	8
Procedure ondersteuningsstructuur	11
6. Ondersteuning: gewenste situatie	13
Gewenste situatie	13
7. Speerpunten van ondersteuningsbeleid 2016 - 2017.....	16
8. Lijst met afkortingen.....	17

1. VOORWOORD

Een beleidsplan geeft richting aan wat je als school wilt doen. Waar liggen de grenzen aan de zorg die je als school kunt geven? Op onze school bieden we zorg voor enkele leerlingen, maar willen we naar ondersteuning aan alle leerlingen. Dit is iets wat past bij passend onderwijs.

In dit beleidsplan wordt beschreven hoe de huidige situatie is en waar we naar toe willen.

Geïntegreerde leerlingbegeleiding is iets wat past bij de school van nu:

- Leren leren;
- Leren kiezen;
- Leren leven.

Het zijn drie items die de ondersteuning op Lentiz | Dalton MAVO & Het Groene Lyceum moeten bepalen. Hoe we dat willen bereiken, staat in dit beleidsplan.

Januari 2017

Rob Kleiweg
Ondersteuningscoördinator

Frans van der Sman
Directeur

2. VISIE EN MISSIE VAN LENTIZ | DALTON

Lentiz | Dalton is onderdeel van Lentiz | Onderwijsgroep. Lentiz | Dalton is een bijzonder neutrale school die onderwijs verzorgt volgens de Dalton-gedachte. Hierin staat zelfstandigheid, vrijheid en samenwerken centraal. We willen ons profileren als een kleinschalige school met veel aandacht voor normen en waarden, waarin kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd blijft en waarin we steeds streven naar een optimale zorg voor leerlingen en personeel. Lentiz | Dalton bestaat uit Dalton MAVO en Dalton Het Groene Lyceum.

Visie Lentiz Onderwijsgroep

“De wereld verandert steeds sneller en wordt meer en meer complex. Lentiz onderwijsgroep is naar buiten gericht en speelt een actieve rol bij deze ontwikkelingen. We richten ons onderwijs zodanig in dat leerlingen goed worden toegerust om zich een volwaardige plaats in de samenleving te verwerven.”

Missie

Om deze visie te realiseren hebben we een missie die bestaat uit twee componenten:

1. We vormen de basis van waaruit leerlingen en medewerkers zich goed en veilig kunnen ontwikkelen. We hebben oog voor de belangen van het individu. Het onderwijs is daarbij kansrijk, eigentijds, uitdagend en activerend.
2. We leiden op tot meer dan alleen het behalen van een diploma. We staan midden in de samenleving en gaan verbindingen aan met bedrijven, wijken, instellingen en overheden om daar invulling aan te geven.

Kernwaarden

Om deze ambitie in de dagelijkse praktijk uitvoerbaar te maken, zijn drie kernwaarden gedefinieerd welke de basis vormen van onze zorg voor leerlingen:

- a) *Leren, ontwikkelen en groeien:* wij inspireren elkaar tot actief leren, ontwikkelen van talenten en persoonlijke groei. De zorgstructuur binnen Lentiz | Dalton maakt het voor alle leerlingen mogelijk te leren, te ontwikkelen en persoonlijk te groeien.
- b) *Kwaliteit:* wij staan voor goed onderwijs dat is afgestemd op de leerling. De kwaliteit van onze zorg wordt zichtbaar in de persoonlijke benadering van leerlingen en het inspringen op behoeften van leerlingen met als uiteindelijke doel het welbevinden van de leerling en het behalen van goede resultaten.
- c) *Veiligheid:* wij staan voor een veilige leeromgeving zowel in ons onderwijs, in ons gebouw en op ons terrein, als in de manier waarop we met elkaar omgaan. De zorg binnen de school is er op gericht om de veiligheid voor een ieder te garanderen en hierdoor omstandigheden te creëren waarin een ieder zich optimaal kan ontwikkelen.

3. VISIE OP ZORG

Team

Vanuit de draagkracht van het team en de overige leerlingen dragen wij zorg voor de leerlingen die we in huis hebben. Vanaf het moment van aanmelden tot en met het moment dat de leerling de school verlaat, hebben we oog voor het kind en voor de mogelijkheden die wij hebben voor begeleiding. Met de zorgplicht in het vooruitzicht bereiden we ons voor op passend onderwijs. Passend onderwijs is onderwijs aan alle leerlingen, ongeacht onderlinge verschillen.

Voordat we een leerling aannemen proberen we een zo goed mogelijk beeld te hebben van de leerling en diens behoeften. We durven ook aan te geven wanneer de zorg voor een leerling voor onze school te zwaar is. Er wordt binnen Lentiz | Dalton zorg aangeboden die past binnen de geformuleerde eisen van basiszorg in het Westland. Wij kunnen een beschrijving geven van elke leerling die ingeschreven staat op Lentiz | Dalton en van de behoeften van de leerling.

De vaardigheden van de teams moeten worden getoetst aan de eisen van de basiszorg. Er moet gekeken worden of het team bekwaam is. Wanneer er hiaten zijn in de kennis en vaardigheden over zorg welke binnen de basiszorg valt, zal er bekeken moeten worden of de collega's bijgeschoold moet worden, of dat er zorg of expertise ingekocht moet worden.

Leerlingbegeleiding

We streven naar geïntegreerde leerlingbegeleiding. De mentor is in beginsel de case-manager en de docenten fungeren als begeleider van de leerling en voeren daarmee eventuele handelingsplannen uit. De ondersteuningscoördinator heeft een adviserende en begeleidende rol in het proces.

De mentor en ondersteuningscoördinator geven een beschrijving van de leerling en geven aan wat de behoeften van een leerling zijn. Alle handelingen en acties die een mentor uitvoert of initieert met betrekking tot een leerling zijn een start van een handelingsplan en moeten ook zo beschouwd worden. Naar aanleiding van de behoeften van de leerling geeft het team een verdere invulling aan het handelingsplan met concrete en haalbare voorstellen.

Afspraken en voorstellen welke in het handelingsplan vastgelegd zijn, moeten regelmatig geëvalueerd worden. Bij de evaluatie wordt bekeken of de afspraken nagekomen (kunnen) worden, of er resultaten geboekt zijn, of afspraken aangepast moeten worden en of de zorg eventueel opgeschaald moet worden.

Ondersteuningsstructuur

Hieronder staat de ondersteuningsstructuur binnen Lentiz | Dalton weergegeven:

1. Eerste lijnsondersteuning wordt geboden door teamleden die dicht bij de leerling staan. De mentor is de centrale persoon (case-manager), ondersteund en gevoed door bijvoorbeeld docenten en de ondersteuningscoördinator.
2. Tweede lijnsondersteuning wordt geboden door de ondersteuningsspecialisten van Lentiz | Dalton. De ondersteuningscoördinator is hierbij de spil van de begeleiding.
3. Derde lijnsondersteuning wordt geboden door functionarissen van buiten de school. Zij ondersteunen en adviseren de betrokkenen en kunnen eventueel begeleiding van de leerling verzorgen.

4. ONDERSTEUNING: HUIDIGE SITUATIE

Beschrijving van de kenmerken binnen de organisatie

Daltononderwijs

Onze school is een school die werkt volgens het Daltonprincipe. Lentiz | Dalton gaat uit van de volgende kernwaarden:

Zelfstandigheid

Zelfstandige mensen

Het Daltononderwijs wil kinderen vormen tot volwassenen die zelfstandig kunnen denken en handelen. Daarvoor is nodig dat kinderen en jongeren leren hoe je informatie vergaart, hoe je zaken op waarde kunt schatten en hoe je keuzes maakt. Daarin zal ieder mens verschillen, daarom kiest het Daltononderwijs voor een meer individuele benadering.

Zelfstandig werken

Ieder kind en iedere jongere hebben recht op optimale kansen om zichzelf te ontwikkelen. Daarom wordt op Daltonschole veel zelfstandig gewerkt. De studiewijzer die de leerlingen gebruiken zijn daarbij een hulpmiddel in leerjaar één tot aan de herfstvakantie is het werk voor 2 weken, daarna wordt dit werk voor 4 weken.

In leerjaar twee is dit voor 6 weken, in leerjaar drie 8 weken en in leerjaar vier 10 weken tot een jaarplanning. De docent onderzoekt steeds wat ieder nodig heeft om iets specifiek te kunnen leren. Zijn rol is het begeleiden en coachen van iedere leerling, het initiatief blijft zoveel mogelijk bij de leerling. Een leerling bepaalt een keuze van een lokaal vooraf. Dit gebeurt digitaal in SOMtoday. Zo kan de leerling van te voren plannen welke spullen er mee genomen moeten worden en welke hulp er aan een vakdocent gevraagd kan worden.

Samenwerking

Om later als volwassene te kunnen deelnemen aan de samenleving moet je leren samenwerken. Ook met mensen die je niet zelf kiest. Daarom wordt op Daltonschole veel aandacht besteed aan het en werken in groepjes. Meestal gaat het om leerlingen uit dezelfde klas die samen een opdracht uitvoeren. Al doende leren ze luisteren naar elkaar en respect te hebben voor elkaar. Ieder mens is immers verantwoordelijk voor zichzelf en voor zijn omgeving.

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Vrijheid in het Daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt. Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren. Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

De leerlingen leren stap voor stap vrijheid hanteren. Vanaf leerjaar 1 worden leerlingen daarin begeleid. In de 1^e weken zijn de leerlingen in de D-uren nog bij de mentor. De vrijheid wordt in de loop van de tijd groter. Net als op alle scholen wordt de inhoud van de leerstof grotendeels bepaald door de kerndoelen van de overheid, samenleving, schoolplan en dergelijke.

Reflectie

Reflexiviteit, nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op Daltonschole belangrijk. Op veel Daltonschole maken leerlingen vooraf een inschatting van de moeilijkheidsgraad en de tijd van de opdrachten. Achteraf wordt hierover ook een feitelijke beoordeling gegeven en worden in gesprekken regelmatig de inschattingen vooraf en de feitelijke beoordelingen achteraf met elkaar vergeleken. In zulke gesprekken kan er dan bijvoorbeeld aandacht geschonken worden aan het feit waarom een kind steeds de rekenopgaven in de weektaak vooraf moeilijker inschat dan ze (achteraf) blijken te zijn. Op andere aspecten van het werken in de klas wordt op een soortgelijke wijze gereflecteerd. Zo wordt geleidelijk de vaardigheid in het zelfstandig werken en het samenwerken opgebouwd. Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een Daltonschole vanzelfsprekend. Iedere docent die werkt op een Daltonschole reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over de kwaliteit van het Daltononderwijs voortdurend plaats.

Effectiviteit

Dalton is een maatregel om effectiever te werken: *'a simple and economic reorganization of the school'*. Leren moet doelmatig zijn. Daarom zijn effectiviteit en efficiency belangrijke begrippen. Effectiviteit en efficiency vooronderstellen duidelijkheid over de onderwijsopbrengsten. Onderwijs behoort kinderen en jeugdigen ook cultureel en moreel te vormen, zodat ze zelfredzaam en sociaal verantwoordelijk worden: geoefend in, gewend aan en voorbereid op leven, werken en samenleven. Het Daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Om die reden moeten leerlingen juist verantwoordelijkheid in handen krijgen. Leerlingen krijgen een taak, waar zij verantwoordelijkheid voor dragen en die ze in vrijheid zelf plannen en uitvoeren, het onderwijs dan veel.

Bij de kernwaarde effectiviteit geldt ook dat leerlingen hier stap voor stap op worden voorbereid. De mentor en de vakdocenten spelen een belangrijke rol om leerlingen op het gebied van effectiviteit te begeleiden.

Aspecten van de Daltonpedagogiek

- Vormen van zelfstandig werken, leren en reflecteren;
- Het pedagogisch handelen, gaat uit van het vermogen van de mens tot leren. Dit blijkt onder andere uit keuzevrijheid van leerlingen gedurende een deel van de dag;
- De ruimte is ingericht voor zelfstandig werken en samenwerken;
- Zelfstandig en samenwerkend leren krijgen veel aandacht in het curriculum;
- Uit gedrag van de leerlingen blijkt dat zij gewend zijn aan positieve vrijheid van handelen binnen grenzen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit verantwoordelijkheid voor het eigen werk en dat van anderen;
- Leerlingen houden leeractiviteiten en resultaten zelf bij.

Grenzen van het ondersteuningssysteem

Bij de plaatsing van leerlingen bij ons op school is het steeds weer van belang dat wij voor de desbetreffende leerlingen een duidelijk ontwikkelingsperspectief kunnen bieden. Daarbij geven ouders en leerling aan welk perspectief zij voor zichzelf voor ogen hebben en wij geven aan in hoeverre wij aan dat perspectief inhoud en vorm kunnen geven; of dat perspectief in enige mate haalbaar is voor de leerling. Wanneer wij voor de leerling niet het juiste, passende ontwikkelingsperspectief kunnen bieden, dient ernstig overwogen te worden of een plaatsing op de school raadzaam is.

Kaders die wij hanteren zijn:

- Kan deze leerlingen bij ons een diploma halen?
- Rust en veiligheid van de leerlingen en zijn omgeving moet gewaarborgd blijven.

Beschrijving van de huidige stand van zaken ten aanzien van de ondersteuning

De toelatingsprocedure

De school richt haar organisatie zo in en regelt een onderwijskundige en pedagogische aanpak van leerlingen op die wijze dat hulpvragen bij leerlingen zich zo min mogelijk ontwikkelen, dat voortijdige uitval wordt voorkomen en dat zich geen gedragsproblemen ontwikkelen.

Binnen welke kaders wordt door de school op een structurele wijze begeleiding aan leerlingen geboden en gegarandeerd?

Advisering door toeleverende scholen

Vanaf het schooljaar 2014-2015 heeft het schooladvies van de basisschool meer gewicht; het is leidend voor de toelating in het voortgezet onderwijs. De score op de eindtoets is aanvullend en fungeert bij de toelating als onafhankelijk tweede gegeven. De toelating tot het voortgezet onderwijs is dus niet afhankelijk van het resultaat op de eindtoets. Bovendien mogen vo-scholen bij de toelating, naast de eindtoets, geen andere gegevens als tweede gegeven gebruiken of eisen (IQ-test, resultaat Entreetoets of andere onderzoeksgegevens). Ze kunnen wel andere gegevens opvragen, maar deze zijn niet bepalend voor de toelating. In de regio kunnen afspraken worden gemaakt over de gegevens die bij het schooladvies worden betrokken. Indien een advies niet past bij het profiel van Lentiz | Dalton, kan een leerling worden afgewezen. Er geldt dan geen zorgplicht.

Het onderwijskundig rapport

Wanneer een leerling is aangenomen, wordt van de toeleverende school verwacht haar advies ruimhartig en in voldoende mate te onderbouwen met het aangeleverde onderwijskundig rapport. Met dat rapport verschaft zij de school inzicht in het ontwikkelingsperspectief dat bij de leerling past. Daarnaast is er een gesprek met de leerkracht van groep 8 over zijn bevindingen met deze leerling. In dat gesprek komen de sociaal-emotionele aspecten van de leerling aan de orde. Op basis van de rapportage en het gesprek kan de school op goede gronden haar verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van deze leerling nemen.

Aansluiting

Leerlingen in leerjaar 1 maken de eindtoets Aansluiting. Deze toets geeft de school een beeld van de leerling op de volgende aspecten:

- Rekenniveau;
- Taalniveau;
- Motivatie;
- Zelfbeeld.

Het resultaat van Aansluiting geeft de mentor handvatten om de leerling zo goed mogelijk te ondersteunen.

Leerlingvolgsysteem

Leren	Gedrag
<i>Kunnen (capaciteitentest)</i> informatie opnemen informatie begrijpen informatie toepassen	<i>Willen (vragenlijst)</i> welbevinden motivatie zelfbeeld
<i>Presenteren</i> leerprestatie	<i>Doen</i> (studie)gedrag

Het kwadrantmodel is zeer geschikt om te gebruiken als leerlingvolgsysteem. In dit kwadrant staat ook het rapport vermeld. De feiten uit dit model worden gebruikt voor een effectieve leerling-bespreking en in het begeleidingsgesprek met ouders. Het fungeert dan als een beslissingsmodel voor schoolspecifieke hulp op korte en (middel) lange termijn. Door de volledigheid, de overzichtelijkheid en de voor iedereen te begrijpen terminologie en structuur van het kwadrant, kun je met elkaar over een probleem nadenken en tot oplossingen komen.

Het komt nog voor dat we zeggen: 'je moet harder werken', 'volgens mij kan hij het niet', 'het is een stille leerling, dat hoort nu eenmaal bij hem'. Het kwadrant maakt het mogelijk om van dit soort doodoeners vragen te maken zoals: 'waarom presteert hij niet?' 'Waarom is hij zo lastig in de klas?' 'Klopt het wel dat hij niet hard werkt?'

Het kwadrantmodel wordt digitaal bijgehouden in het leerlingvolgsysteem SOMtoday. Verder worden de volgende onderwerpen bijgehouden in het LVS:

- Verzuimregistratie;
- Incidentregistratie;
- Verslagen van gesprekken met ouders, leerlingen of begeleiders;
- Cijfers;
- Verslagen van IZOD.

Handelingsplannen en OPP

Er wordt gewerkt met handelingsplannen. Er wordt sporadisch een handelingsplan opgesteld voor een leerling door de mentor in samenwerking met de ondersteuningscoördinator. De supervisie van het handelingsplan ligt bij de mentor, de uitvoering in de meeste gevallen bij de vakdocenten.

Voor leerlingen die niet genoeg hebben aan de basisondersteuning, wordt in samenwerking met de leerling, ouders en school een Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP) opgesteld. Dit is een levend document dat met leerling en ouders wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Overlegvormen

Lentiz | Dalton MAVO & Het Groene Lyceum is verdeeld in leerjaren. Per jaargroep vindt er 3 keer per jaar een leerling-bespreking plaats waarbij de nadruk ligt op het gedrag en het sociaal emotionele welbevinden van de leerlingen (leren leven, leren kiezen).

Per bouw vindt er 3 keer per jaar een rapportbespreking plaats waarbij de nadruk ligt op studieresultaten (leren leren). Schoolbreed is er 8 keer per jaar een Intern Zorg overleg met tweedelijns functionarissen. Waar nodig wordt een groot overleg georganiseerd waarbij leerling, ouders, de mentor, de ondersteuningscoördinator, en alle andere betrokkenen voor worden uitgenodigd. Hierbij kun je denken aan een zorgregisseur, school maatschappelijk werk, andere hulpverleningsinstanties, leerplichtambtenaar, JGZ, de wijkagent, etc.

Nascholingsbeleid

Een werknemer is zelf verantwoordelijk voor zijn of haar ontwikkeling en dient zelf aan te geven of hij of zij zich wenst te ontwikkelen. De teamleiders bespreken dit in de POP gesprekken met de werknemers.

Samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband werkt structureel aan een effectieve leerlingenzorg voor alle leerlingen die dit nodig hebben. Het stelt daartoe jaarlijks een zorgplan vast, waarin wordt aangegeven wat de doelstelling van de leerlingenzorg is en op welke wijze deze vorm krijgt. Het zorgplan is een innovatief document, gericht op het vergroten en continueren van de kwaliteit van de zorg binnen het samenwerkingsverband. Het is ook een planningsdocument voor kwaliteitsverbetering. Omdat dit een voortdurend proces is, moet het zorgplan gezien worden als een ontwikkelingsmodel.

Het SWV-W kent vele doelstellingen. In de praktijk herkennen we de volgende:

1. Het zorgdragen voor een optimale zorgstructuur binnen de regio waardoor voor leerlingen een ononderbroken leerproces gewaarborgd is door het bieden van een adequaat onderwijsaanbod gericht op het met een diploma of een getuigschrift afsluiten van één van de opleidingen, c.q. leerwegen of door een juiste voorbereiding en begeleiding naar een arbeidsplaats in de regio;
2. Het bieden van een gevarieerd aanbod aan onderwijsplaatsen, voor ieder kind een passende plaats;
3. Het bevorderen van de kwaliteit van de leerlingenzorg, waarbij zorg in de eerste plaats vorm krijgt als geïntegreerd onderdeel van de interactie tussen leraar en leerling in het primaire proces;
4. Het afstemmen en versterken van initiatieven op het gebied van voortijdig schoolverlaten met partners als gemeenten en Sociaal Kern Team;
5. Het zorgdragen voor een goede aansluiting tussen basis- en voortgezet onderwijs en het ROC;
6. Het verder implementeren van passend onderwijs.

Zes keer per jaar is er overleg tussen de ondersteuningscoördinatoren van de scholen die bij het samenwerkingsverband horen.

Trajectgroep

Inzet van Lentiz | Dalton Begeleiding en individuele trajecten zorgt voor minimalisering van uitval. Speerpunt is begeleiding bij plannen en organiseren. In de praktijk blijkt dat extra structuur bieden veel rust geeft bij leerlingen waardoor ze beter functioneren. Bij Lentiz | Dalton Begeleiding zetten we nu tutores waarbij derdejaars en vierdejaars, onderbouwleerlingen helpen op het gebied van organiseren en plannen.

Voor de individuele trajecten bekijken we wat de vraag is en spelen daar op in. Het kan dan gaan om leerlingen die thuiszitters worden genoemd of leerlingen die gedragsproblemen hebben. We werken dan nauw samen met ouders en hulpverlenende instanties.

Protocollen

Binnen de school, maar ook binnen het samenwerkingsverband, zijn afspraken vastgelegd om juist om te gaan met bepaalde problematiek. Zo kennen we op Lentiz | Dalton de volgende protocollen:

- Rouwprotocol;
- Pestprotocol;
- Social media protocol;
- Protocol onvoldoende verklaard ziekteverzuim;
- Protocol kindermishandeling.
-

Bij het protocol onvoldoende verklaard ziekteverzuim wordt samengewerkt met de schoolarts en leerplichtambtenaar.

Procedure ondersteuningsstructuur

Pedagogisch vakmanschap

Het tijdig signalen van problemen en van grensoverschrijdend gedrag (waaronder pesten) en daarop adequaat ingrijpen, hoort bij een veilig schoolklimaat. Het uitdragen van normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere leerkracht en zijn of haar voorbeeldgedrag is daarbij cruciaal. Leraren helpen leerlingen vormings- en opvoedingsdoelen te bereiken. Door pedagogisch handelen verbindt een leraar de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren.

Bij de benadering van pedagogisch handelen zijn drie perspectieven te onderscheiden:

1. *Pedagogische opdracht*: hiermee wordt het doelbewust handelen van een leraar bedoeld, waarbij hij werkt aan maatschappelijke en ontwikkelingsgerichte leerdoelen rond vorming, opvoeden, burgerschap en sociale integratie.
2. *Pedagogisch-didactisch handelen*: hierbij gaat het om vormgeven van het leren zelf. Het pedagogisch klimaat dient bij te dragen aan een veilige en zorgzame leeromgeving. Verschillen tussen leerlingen moeten worden erkend en op deze verschillen moet worden ingespeeld door leerlingen uit te dagen, te ondersteunen en te vertrouwen.
3. *Pedagogisch klimaat*: het pedagogisch klimaat dient zo te zijn dat de concentratie van de leerling op de onderwijsstof optimaal is én dat de uitvoering van de ontwikkelingstaken van een leerling als jeugdige tot hun recht komen. Een stimulerend pedagogisch klimaat houdt rekening met basale behoeften van kinderen: behoefte aan goede relaties, aan competentie en autonomie.

Schoolondersteuningsprofiel

De scholen binnen het SWV VO Westland hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Deze afspraken moeten er toe leiden dat er voor elke leerling een passende school is, die de noodzakelijke ondersteuning kan bieden. Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, breedte- en diepteondersteuning.

Basisondersteuning

De basisondersteuning is op alle scholen voor PrO/VMBO en op alle scholen voor HAVO/VWO gelijk, maar niet identiek. Schoolbesturen hebben gezamenlijk vastgesteld wat tot de basisondersteuning behoort, maar elke school, en dus ook Lentiz | Dalton, geeft dat vorm op een manier die aansluit bij de onderwijsvisie en organisatie van de school. Daarnaast kan een school in de basisondersteuning een uitgebreider aanbod hebben, aansluitend bij het profiel van de school.

Breedteondersteuning

De breedteondersteuning kan per school verschillen. Het gaat dan om een aanbod voor een specifieke leerling of groep leerlingen die meer nodig heeft dan de basisondersteuning. Het aanbod is gebaseerd op de expertise van de school, de wens om leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben niet te concentreren op een beperkt aantal scholen en ook de mogelijkheden of beperkingen van een gebouw.

Diepteondersteuning

De diepteondersteuning is bijzonder intensieve ondersteuning, die zeer gespecialiseerde kennis van de medewerkers vraagt en hoge eisen stelt aan een gebouw. Het is de ondersteuning die de reguliere scholen niet kunnen bieden en die binnen ons samenwerkingsverband geconcentreerd is op het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Wanneer is gebleken dat de ondersteuningsbehoefte van een leerling de mogelijkheden van het reguliere onderwijs overstijgen, kan de school in samenspraak met ouder(s)/verzorger(s) en leerling, een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) aanvragen bij het samenwerkingsverband.

Een team van deskundigen beoordeelt of een leerling in aanmerking komt voor een toelaatbaarheidsverklaring VSO. Bij een positief advies geeft het samenwerkingsverband een TLV af voor een bepaalde periode. De VSO-school beslist uiteindelijk over de toelating. Wanneer de VSO-school de leerling niet kan plaatsen, moet die school zorgdragen voor een zo passend mogelijk plek op een andere school. Voor de aanvraag van een TLV moet de school aantonen wat zij allemaal gedaan hebben aan begeleiding. Dit is vastgelegd in een OPP. Het OPP is vastgesteld door de school, leerling en ouders.

Ondersteuningsteam

Het zorgteam heeft vorm gekregen in het IZOD (Intern Zorgoverleg Dalton). Het IZOD, intern zorgoverleg Dalton komt 8 keer per schooljaar bij elkaar.

De rollen

Het IZOD heeft een ondersteunende rol voor mentoren en vakdocenten. Deze rol kan een adviserende of informatieve zijn. De mentor signaleert en geeft probleem/situatie door aan ondersteuningscoördinator. Deze heeft als voorzitter de taak om het probleem/situatie op IZOD niveau door te spreken of rechtstreeks door te sturen naar externen. Door 8 keer per jaar alle zorgleerlingen kort te bespreken wordt de voortgang van de zorg bewaakt. De zorglijn wordt zo steeds bijgesteld. Dit is dus een duidelijke besluitvormingsrol. Signalen met als raakvlak zorg kunnen vanuit de gehele schoolorganisatie opgepakt worden (radarrol). Eventuele beleidsdoelen worden samen met directie besproken en later eventueel uitgevoerd of gedelegeerd richting mentoren en/of vakdocenten.

De samenstelling

- De betrokken mentor;
- De betrokken afdelingscoördinator;
- De schoolondersteuner;
- De schoolmaatschappelijk werker;
- De ondersteuningscoördinator.

De taken van het IZOD

1. Het opstellen van een zorgplan;
2. Signaleren van zorgleerlingen (docenten/mentor);
3. Onderzoeken, analyseren, zorgvraag formuleren;
4. Advies geven voor opstellen handelingsplan: oplossing c.q. actiegericht;
5. Handelingsplannen evalueren en bijstellen;
6. Verwijzen naar extern zorgteam;
7. Bewaken van de kwaliteit van de zorgexpertise;
8. Meedenken in de beleidsvorming m.b.t. de zorgverbreding;
9. Opstellen van een zorgbegroting.

Ondersteuningsspecialisten

Specialist	Korte taak omschrijving
Schoolmaatschappelijk werk	- begeleiding sociaal- emotionele problemen - ondersteuning vakdocenten/mentoren
Vertrouwenspersoon (2)	- luisteren en doorsturen (voor leerlingen)
Decaan (1)	- keuzebegeleiding - loopbaanoriëntatie
BOF trainers	- begeleiding in het vergroten - van zelfvertrouwen
Mentoraat	- mentoruren - spilfunctie - mentorgesprekken
Schoolondersteuner	- begeleiding van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben - preventieve begeleiding van leerlingen
Ondersteuningscoördinator	- aansturing - zie bijlage
Dyslexiecoach	-begeleiding van leerlingen met dyslexie

6. ONDERSTEUNING: GEWENSTE SITUATIE

In het vorige hoofdstuk is de huidige situatie omtrent zorg op Lentiz | Dalton MAVO omschreven. In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op veranderingen die moeten leiden tot de gewenste situatie. De gewenste situatie zal gerealiseerd worden door het uitvoeren van de geformuleerde beleidsvoornemens.

Gewenste situatie

Geïntegreerde leerlingbegeleiding

We streven naar geïntegreerde leerlingbegeleiding. Onderwijs en begeleiding zijn niet van elkaar te scheiden. Zorg wordt gezien vanuit een geïntegreerd zorgperspectief, d.w.z. dat alle medewerkers in het team nadrukkelijk betrokken en verantwoordelijk zijn vanuit hun taakstelling voor de zorg voor leerlingen.

Het team van docenten werkt gericht aan de totale ontwikkeling van de leerling, verdeeld in drie zorgvelden:

- Leren leren (gericht op leerresultaten);
- Leren leven (gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling);
- Leren kiezen (gericht op toekomstperspectief).

De mentor is de spil in de eerstelijnsbegeleiding van de leerling, gevoed en ondersteund door de vakdocenten. De mentor kan, indien nodig, de hulp inschakelen van tweede of derdelijns begeleiders. Belangrijk is dat de mentor op de hoogte is van de drie lijnen binnen de zorg en dat ook helder is wanneer een leerling overgedragen kan worden naar een hogere lijn van zorg.

De ondersteuning op school delen we in, in drie preventieniveaus. Bij ieder hoger preventieniveau worden meer experts betrokken.

Preventieniveau 1: (basisondersteuning)

Voor: de hele klas

Door: de ondersteuning wordt geboden door de mentor en de vakdocenten.

Het gaat om de normale interventies die in een mentorklas of lesgroep worden gedaan. Denk hierbij aan:

- werken aan de groepsdynamica;
- verslaglegging in SOMtoday;
- mentorgesprekken;
- extra instructie tijdens Daltonuren;
- etc.

Preventieniveau 2: (basisondersteuning)

Voor: enkele leerlingen in de klas.

Door: de ondersteuning wordt geboden door mentor, vakdocenten, afdelingscoördinator, dyslexiecoach.

Het gaat om leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan door de mentor en/of vakdocent wordt gegeven. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om:

- gedrag;
- plannen en organiseren (DBG);
- werkhouding;
- resultaten;
- extra ondersteuning bij taal (begrijpend lezen, spelling) en rekenen (basisvaardigheden, %, redactiesommen etc.);
- leerlingen die extra uitdaging nodig hebben;

Preventieniveau 3: (breedteondersteuning)

Voor: enkele leerlingen uit de klas. Het kan gaan om leerlingen met stoornissen, thuiszitters, grote gedrags – en /of motivatie problemen.

Door: ondersteuning wordt geboden door de mentor, vakdocenten, afdelingscoördinator, ondersteuningscoördinator, teamleider. Indien nodig inschakelen van: IZOD (SKT), SMW, schoolondersteuner.

Toelatingsprocedure

Bij het al dan niet plaatsen van leerlingen handelen wij volgens de richtlijnen welke staan geformuleerd in het aanmeldings- en plaatsingsbeleid van Lentiz | Dalton MAVO. Binnen dit beleid wordt rekening gehouden met het passend onderwijs; er is helder wat wordt verstaan onder basiszorg en extra zorg.

Bij het wel of niet toelaten zijn verder twee aspecten van belang:

1. Een basisschool moet een passend advies geven voor de twee opleidingen op Lentiz | Dalton. Dat betekent voor Het Groene Lyceum dat er minimaal een havo-advies moet zijn. Voor MAVO moet er minimaal een vmbo tl-advies zijn. Voor beide opleiding betekent dit dat het ook een gedeeld advies kan zijn.
2. De mate van ondersteuning die de leerling nodig heeft. Hierbij houdt de school zich aan de afspraken die gemaakt zijn over de zorgplicht.

Scholen hebben met de invoering van passend onderwijs zorgplicht gekregen. Dat betekent dat ze ervoor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek te bieden. Het gaat daarbij om leerlingen die worden aangemeld en leerlingen die al op school zitten. De school zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Op de eigen school of, als de school niet de juiste begeleiding kan bieden, op een andere reguliere of speciale school. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) leggen scholen vast welke ondersteuning zij kunnen bieden.

Communicatie met de basisscholen over nieuw ingeschreven leerlingen is van groot belang. Basisscholen worden bezocht of telefonisch benaderd voor een warme overdracht van de leerlingen. De docenten van de Dalton zijn op de hoogte en onderstrepen het belang van de warme overdracht. Verder ontvangen wij het onderwijskundig rapport digitaal via onderwijs transparant zodat wij deze kunnen koppelen aan ons leerlingvolgsysteem.

Leerlingvolgsysteem

Het leerlingvolgsysteem is de bron van informatie over de leerlingen. Om een goede zorg te kunnen garanderen is een systeem dat volledig en up-to-date ingevuld wordt van groot belang. Mentoren, vakdocenten en de administratie moeten zorg dragen voor volledigheid van informatie in het systeem. Draagkracht en bewustzijn van het belang van het LVS is evident.

Van de volgende gegevens wordt in ieder geval verwacht dat deze actueel en volledig in SOMtoday ingevoerd zijn:

Informatie	Wordt ingevuld door:
Absentie	Docenten
Cijfers	Docenten
Informatie over gedrag en werkhouding in de lessen	Docenten
Schoolvragenlijst	Administratie
Eindtoets en onderwijskundig rapport (OKR)	Administratie
Begeleidingsverslagen	Mentor en ondersteuningscoördinator
Verslag oudercontacten	Mentor en ondersteuningscoördinator
Incidenten	Ondersteuningscoördinator, afdelingscoördinatoren, secties en directie

Het leerlingvolgsysteem biedt, mits volledig ingevuld, een handvat voor de begeleiding van leerlingen. Naast cijfers kunnen bijvoorbeeld de Aansluiting scores een signaal zijn of richting geven in de leerlingbegeleiding. Het is van belang dat de mentoren en vakdocenten de scores van Aansluiting op een goede manier kunnen lezen en hier conclusies en acties aan kunnen verbinden.

Handelingsplannen

Er wordt meer en vaker gewerkt met een handelingsplan. Alle handelingen en acties die een mentor uitvoert of initieert m.b.t. een leerling zijn een start van een handelingsplan en moeten ook zo beschouwd worden. Naar aanleiding van de behoeften van de leerling geeft het team een verdere invulling aan het handelingsplan met concrete en haalbare voorstellen.

BOF en SOVA

Om te kunnen voldoen aan de eisen van het SOP is het wenselijk dat we in de school voldoende trainers hebben die deze trainingen kunnen geven.

Nascholingsbeleid

Een werknemer is zelf verantwoordelijk voor zijn ontwikkeling en dient zelf aan te geven of hij zich wenst te ontwikkelen. De teamleiders bespreken dit in de POP gesprekken met de werknemers.

7. SPEERPUNTEN VAN ONDERSTEUNINGSBELEID 2016 - 2017

Van zorg voor enkele leerlingen naar ondersteuning voor alle leerlingen. Dit betekent dat er bij leerlingen gekeken wordt naar risico's en kansen. Hiervoor moeten leerlingen goed in beeld zijn. Hiervoor moet ook de klas als geheel in beeld zijn. Er moet gevolgd worden welke norm er in de klas wordt vastgesteld.

<i>Beleidsvoornemen: De drie pijlers van geïntegreerde leerlingbegeleiding, leren leren, leren leven en leren kiezen, worden zichtbaar in de lessen</i>			
	Waarom?	De ondersteuning van leerlingen moet vooral in de vaklessen plaats vinden. In de vaklessen moet aandacht besteed worden aan leren leren, leren leven en leren kiezen. Zo kunnen de leerlingen zich sociaal emotioneel en cognitief ontwikkelen en kunnen leerlingen een gefundeerde keuze maken voor een vervolgopleiding.	
A	Wat?	Resultaat	Leerlingen ontwikkelen zich op het gebied van leren leren, leren leven en leren kiezen.
		Aanvullende eis	Docenten moeten bewust aandacht besteden aan deze aspecten.
		Doel	Leerlingen kunnen leren , ontwikkelen en persoonlijk groeien
B	Wie?	Aansturen	Teamleiders, decaan, ondersteuningscoördinator
		Maken	vakdocenten
C	Wanneer?	Startdatum	Augustus 2016
		Einddatum	n.v.t.
		Cyclus	

<i>Beleidsvoornemen: mentoren en docenten worden geschoold in coachen</i>			
	Waarom?	Gepersonaliseerd leren vraag om coachen, leerlingen verder helpen in hun ontwikkeling vraagt om coaching.	
A	Wat?	Resultaat	Docenten worden geschoold in coaching
		Aanvullende eis	Docenten passen de vaardigheden toe als mentor en als vakdocent.
		Doel	Docenten kunnen leerlingen helpen zich te ontwikkelen waarbij de leerling zelf de stappen zet.
B	Wie?	Aansturen	Dalton werkgroep afdelingscoördinatoren
		Maken	docenten
C	Wanneer?	Startdatum	Maart 2017
		Einddatum	N.v.t.
		Cyclus	N.v.t.

8. LIJST MET AFKORTINGEN

IZOD	Intern Zorg Overleg Dalton
LVS	Leerling Volg Systeem
NIO	Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau
ROC	Regionaal Opleiding Centrum
SVW – W	SamenwerkingsVerband – Westland
SKT	Sociaal Kern Team
SOP	School Ondersteuning Plan
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
SMW	School Maatschappelijk Werk
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
OPP	Ontwikkelings Perspectief Plan
DBG	Dalton Begeleiding
LOB	Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding